

Pamiętaj o mammografii i pamiętaj o cytologii

➤ Mammografia

Mammograficzne badanie przesiewowe ma na celu wykrycie nowotworu we wczesnym etapie rozwoju. Dzięki prześwietlaniu tkanek piersi promieniami rentgenowskimi można znaleźć nieprawidłowości, zanim będzie je można wyczuć lub zobaczyć. Leczenie niezaawansowanego stadium jest skuteczniejsze i tańsze niż bardziej zaawansowanej choroby. Wykrycie w początkowym stadium groźnych zmian daje pacjentkom ponad 90% szans przeżycia kolejnych 5 lat po diagnozie.

Prawdopodobieństwo zachorowania na raka piersi rośnie z wiekiem. Na to, czy rozwinie się proces nowotworowy wpływają także odziedziczone predyspozycje genetyczne, historia zachorowań w najbliższej rodzinie, „gęsta” tkanka piersi, wczesna menstruacja (przed 12. rokiem życia), późna menopauza (po 55. roku życia), duża nadwaga po menopauzie, bezdzietność, pierwsze dziecko urodzone po trzydziestce, nadużywanie alkoholu. Ponadto kobiety, które przeszły dwie lub więcej biopsji z powodu niezłośliwych zmian w tkance piersi, także mają podwyższone prawdopodobieństwo zachorowania na nowotwór. Jednak przyczyną tego ryzyka są nie same biopsje, ale nieprawidłowości, które do nich doprowadziły.

W Polsce bezpłatne badania przesiewowe z użyciem mammografii od 2007 r. wykonywane są u kobiet w wieku 50-69 lat. Badanie mammograficzne można wykonać w poradniach stacjonarnych lub w mammobusie, który dojeżdża do najodleglejszych zakątków Polski. Do udziału w programie nie potrzebne skierowania. Wystarczy, że zgłosisz się do poradni, która wykonuje takie badania.

➤ Cytologia

Cytologia jest podstawowym badaniem ginekologicznym, wykonywanym w kierunku nowotworu szyjki macicy. Dzięki badaniu istnieje szansa na wczesne wykrycie podejrzanych zmian. Badanie powinny wykonywać zarówno nastolatki jak i kobiety dorosłe, w wieku rozrodczym. Badanie pozwala zapobiec nawet 80% przypadków raka szyjki macicy, gdyż wykrywa jego wczesne stadium. Oprócz tego cytologia pozwala diagnozować zakażenie wirusem HPV (brodawczak ludzki), który ma ścisły związek z powstawaniem nowotworu. Znajduje ponadto zastosowanie jako leczenie zachowawcze i operacyjne nadżerki szyjki macicy oraz przydaje się w diagnostyce stanu nabłonka pochwy i ocenie efektywności preparatów hormonalnych. Zaleca się, aby pierwsze badanie cytologiczne zostało wykonane w wieku 20-25 lat lub zaraz po rozpoczęciu współżycia. Im wcześniej rozpoczęta zostanie inicjacja seksualna, tym wcześniej należy wykonać cytologię. Cytologia to badanie, które może uratować życie. Dzięki niemu można wykryć stany przedrakowe i zapobiec rozwojowi raka

szyjki macicy. Jeśli zmiany zostaną wykryte odpowiednio wcześnie, szansa ich całkowitego wyleczenia jest bardzo duża. Dzięki cytologii można również wykryć infekcję dróg rodnych oraz nieprawidłowe komórki, które w przyszłości mogą przekształcić się w komórki nowotworowe. Wdrożenie odpowiedniego leczenia może zapobiec rozwojowi raka. Należy pamiętać, aby odpowiednio wcześnie wykryć chorobę, należy regularnie wykonywać cytologię.

Cytologia pozwala na wykrycie około:

- 90% przypadków raka szyjki macicy,
- 50% przypadków raka trzonu macicy.
- 10% przypadków raka jajnika.